N°. 93. A°. 1834.

VRIJDAG, DEN 21sten NOVEMBER.

NIEUWE SURINAAMSCHE COURANT EN LETTERKUNDIG DAGBLAD.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den* 18 *November* 1834.

Zijne Excellentie de Heer Gouverneur Generaal binnen deze residentie geretourneerd zijnde, heeft op heden het Gouvernement Generaal weder op zich genomen.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

PARAMARIBO, *den* 18 *November* 1834.

Zijne Excellentie de Gouverneur Generaal voortaan wederom des Maandags en Donderdags van 9 tot 11 uren ten zijnen huize PUBLIEKE AUDIENTIE zullende verleenen;

Zoo heeft de ondergeteekende de Eer, zulks ter kennisse van het algemeen te brengen.

De fungerende 1ste Luitenant Adjudant,
F. COBLIJN.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den* 19 *November* 1834.

(65872) Alzoo L. THIJM, A. F. GERDEMAN, J. FROUIN en J. F. ROUX, als gemagtigden van P. J. N. VERHUL, J. MOIJET en P. J. DE BRUINE, — in hunne relatie als gemagtigden van de gezamenlijke Eigenaren der Plantaadje *Charlottenburg*, gelegen binnen deze Kolonie, zich bij rekeste aan den Gouverneur Generaal hebben geadresseerd, met verzoek om de Slavenmagt van gemelde Plantaadje (met uitzondering van de Slaven met namen: *Samson, Coorebooi, Basta, Isaak, Klaas, Fredrik* en *Hendrik*) af- en op den privé naam der rekwestranten in hunne opgemelde relatie over te schrijven.

Zoo is het, dat de Gouverneur Generaal goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen alle degenen, welke vermeenen mogten eenige redenen te hebben, zich hiertegen te verzetten, om binnen den tijd van *veertien* dagen, na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, door den Gouverneur Generaal zoodanig worden gedisponeerd, als bevonden zal worden te behooren.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

NIEUWSTIJDINGEN.

Frankrijk.

PARIJS, 22 September. In den *Moniteur* leest men het volgende:

Het is onwaar, gelijk men zulks had verspreid, dat bij het Gouvernement eene telegrafische depeche was ontvangen meldende dat er op den 15den te Madrid eene volksbeweging zou te hebben plaats gegrepen, met het doel de meerderheid van de Kamer der Procuradores aangeboden ontwerp kracht bij te zetten.

De beraadslaging over het rapport zoude eerst den 16den eenen aanvang nemen en men zal ligtelijk begrijpen, dat het gouvernement onmogelijk al de valsche geruchten en al de uitvindsels, die den eenen dag verspreid en den anderen wederom vernietigd worden, kan vooruitzien, ten einde dezelve tegen te spreken.

— In datzelfde blad leest men voorts het onderstaande:

Eene depeche uit Bayonne van 19 dezer meldt, dat Zumala Carreguy zich den 16den te Munariz, nabij Estella, bevond.

Wat Don Carlos betreft, zeggen sommigen dat hij zich met Zumala Carreguy is gaan vereenigen; anderen beweren daarentegen dat hij zich op het zorgvuldigst verscholen houdt.

Deze ongewisheid aangaande het lot van Don Carlos, gevoegd bij de groote verwijdering van Zumalla Curreguy en het bezetten van Elisando hebben de carlisten van den Bastan in groote verslagenheid gedompeld. Sints veertien dagen is de Junta zonder geld.

Eene andere depeche meldt dat de Cholera groote verwoestingen te Bilbao aanrigt, stervende daar omtrent 100 personen per dag; de Fransche Konsul is onder dat getal.

De insurrectie maakt in Biskaje geene vorderingen.

— Uit Barcelona zijn hier tot den 12 ontvangen. Eene dagorder uit het hoofdkwartier van Esparteguerra, dd. 11 dezer, getuigt nog van het bestaan van onderscheidene benden; genoemde dagorder eindigt aldus:

Deze rustelooze woelingen, welke op onderscheiden punten door de vijanden onzer wedergeboorte worden herhaald, strekken ten bewijze van de groote pogingen, die in het werk worden gesteld om dit gewest in weerwil van deszelfs goeden geest en de trouw zijner burgerwacht tot opstand te doen overslaan.

De Kapitein Generaal waakt onophoudelijk tegen de woelingen der faktiebugtigen en de kuiperijen, die, van buiten komende, binnenslands worden uitgebroeid. Het is hem bekend, dat belangrijke sommen zijn afgezonden om eene insurrectie te doen uitbarsten en aan te wakkeren, maar hij steunt op de edele denkwijze van de meerderheid der bewoners van Katalonie, op de goede krijgstucht des legers op de medewerking der brave burgerwacht die overal, op het voetspoor van die van Barcelona, hare aktieve dienst aanbiedt om tot de verdediging van gewigtige punten bij te dragen. Met deze middelen en deze eenstemmigheid zal het ons gelukken andermaal de reuzenplannen onzer vijanden in duigen te werpen en aan al de distrikten de rust te hergeven, welke zij tot dus verre hadden genoten.

Twee kolonnen vrijwilligers zijn alreeds uit Barcelona gemarcheerd, om gezamenlijk met de linietroepen tegen de roovers op te trekken.

— De tijdingen van de Spaansche grenzen zijn onbeduidend. Rodil had 500 000 Francs voor de soldij zijner troepen ontvangen en een ge Karlistische Officieren doen fusilleren. De burgeroorlog verspreidt zich in Biscaye minder dan de cholera. Deze vreesselijke ziekte schijnt thans uit het Zuiden en midden van Spanje naar de Noordelijke provincien te willen trekken.

— In een der dagbladen leest men, dat de voorslag van het Spaansche bankroet geheel alleen het werk is van den minister graaf *Toreno*. Deze heer is te Parijs zeer goed bekend. Hij heeft zich daar, volgens dit dagblad, door zijne schulden en brasserijen ter zijner tijd eenen naam, dat is eenen zeer slechten naam gemaakt. Men plagt van hem te zeggen, dat hij door de natuur tot eenen speler gevormd, en met eene eigenaardige verachting van eer en zedelijkheid begiftigd was. Deze man is nu sedert minister in Spanje geworden. Het tijdstip van regeringloosheid, waarin zich het land bij *Ferdinands* dood bevond, scheen hem gunstig om de magt in handen te krijgen; eenige kuiperijen waren ook genoegzaam, om de regering te nopen, om hem daarin eene breede plaats in te ruimen. Hij liet aan *Martinez de la Rosa* de rol van redenaar over, en, het land naar zijne wijze als eene groote speeltafel beschouwende, nam hij de beurzen der Spanjaarden en 's lands crediet tot zijn deel. Als medehelpers ontbood hij uit Parijs zijne makkers, *Ardouin*, die na de Julij dagen zijne betalingen gestaakt had, en *Delmar*, wien de Mexicaansche en Columbiaansche fondsen weder op de been geholpen hadden. Uit de beraadslagin-

gon met deze heeren werd het plan geboren, om de buitenlandsche schuld op de helft te verminderen. Vooraf echter hadden zij te zamen gezorgd, om er aanzienlijke verkoopen van op de Parijsche beurs te doen. Men berekent dat *Toreno* daarbij zeven millioen gewonnen heeft, en beide zijne medehelpers zullen er ongeveer ieder een millioen afgestreken hebben.

— Den 31sten Augustus is te Rome heilig verklaard *Sebastiano Valfri* den 9den Maart 1629 te Verduno in Piemont geboren en in 1710 te Turin gestorven.

Men telt vele wonderen op, die hij voor en na zijnen dood verrigt heeft. De advocaat des duivels, zoogenoemd omdat hij alles betwijfelt, heeft, zoo als men uit Rome schrijft geen der stellingen, door den advocaat des zaligen aangevoerd, kunnen omverwerpen, en hij heeft derhalve bij het proces het veld moeten ruimen.

Duitschland.

Uit Petersburg wordt dd. 10 September het volgende gemeld:

Tegen het op morgen plaats hebbende feest zijn allerluisterrijkste toebereidselen getroffen. Honderderd tien duizend man troepen, bestaande uit de Keizerlijke garde en het korps grenadiers, zijn binnen en rondom Petersburg vereenigd. Van af de Admiraliteit tot aan het Marmer Paleis is de Newa met oorlogschepen overdekt. Alle logementen en partikuliere woningen zijn met vreemdelingen opgevuld. Maandag aanstaande en gedurende de twee volgende dagen zullen onder persoonlijk bevel des Keizers groote krijgsoefeningen nabij Zarskoe Selo plaats hebben; ook is Z. M. voornemens op Krasnoe Selo aan het korps Officieren, een dine van 600 couverts aan te bieden. Den 17den vertrekt de Keizer van Zarskoe Selo om Moskou, Tula en de onderscheiden gouvernementen van de binnenlanden des rijks te bezoeken; de Keizerin daarentegen zal den 19den in gezelschap van de Groot Vorstin Maria en Prins Willem van Pruissen naar Berlijn op reis gaan. Naar men stellig verzekert is de Keizer niet voornemens zijne staten te verlaten en eene reis naar buitenlands te aanvaarden, gelijk onlangs verscheiden vreemde nieuwsbladen hadden verzekerd.

— Te Moskou is den 25sten Augustus weder een geweldige brand geweest. Honderd vijftig gebouwen en eene kerk zijn in de asch gelegd. De groote droogte heeft aanmerkelijk bijgedragen tot de snelle verspreiding van den brand. Ook in die streken heeft men drie maanden lang het schoonste weder gehad.

Groot-Brittannie.

Londen, 21 September. Laatstleden Dingsdag had de plegtige begravenis der Gemalin van Don Carlos in de kapel te Gosport plaats. Daar dit gebouw, in weerwil der gemaakte vergrooting, nog zeer klein is, werd slechts aan omtrent honderd en veertig personen, buiten degenen die tot den trein behoorden, toegang verleend, elk waarvan niet minder dan twee pond sterling voor eene zitplaats betaalde.

— Niettegenstaande de vermaningen van O' Connell, hebben de Iersche onruststokers, bekend onder den naam van Whiteboys, zich op verscheiden plaatsen weder aan verregaande ongeregeldheden schuldig gemaakt.

— De Heer O' Connell gaat voort met aan lord Duncannon brieven over den toestand en de behoeften van Ierland te doen toekomen. De derde dier brieven, den 12den dezer gedagteekend, overtreft de beide vorigen in hevigheid, daar hij de opsomming voortzet van hetgene hij de dwaasheden, misslagen en misdaden der Whigpartij ten opzigte van dat gewest gelieft te noemen. Ontziet hij deze zoo weinig, men gevoelt dan ligtelijk dat de Tories niet genadiger door hem behandeld worden. Geen zoogenaamd groot man was dan ook, volgens hem, ooit zoo geheel van alle edele beginselen grootmoedigheid ontbloot als lord Willington; terwijl hij van de Iersche Orailjelieden zegt, dat zij zich aan het Gouvernement verkoopen willen, om de rol van dweepzieke en bloeddorstige britsche janitsaren bij het beletten van de herroeping der Unie te vervullen, doch dit kan stellig mislukken zal.

Men heeft de opmerking gemaakt, dat nooit zoo vele Ieren gelijktijdig hooge staatsbeambten bekleed hebben als thans. Behalve de drie Secretarissen van staat, Palmertson, Duncannon en Spring Rice, zijn onder anderen de Gouverneurs van Canada, Bombay, Jamaica, Nieuw Zuid Wallis en St. Lucia uit dat land geboortig.

— De nieuwste Engelsche dagbladen gewagen van eenen gruwelijken moord, die dezer dagen te Londen is bedreven. Een paruikemaker, duitscher van geboorte, heeft namelijk zijne jeugdige vrouw, zijne vier kinderen en eindelijk zich-zelven van het leven beroofd. Niet ter gewoner tijd zijnen winkel opende vatte men argwaan op, brak de huisdeur open en vond toen de rampzalige slagtoffers van dweepzucht of waanzin, met afgesneden hals vóór derzelver bedden, dood op den vloer in hun bloed liggen.

— Zaturdag ll. heeft men te Blackwall de proef genomen van eene aldaar voor den Pacha van Egypte gebouwde en verbazend groote stoomboot, met name van de *Nile*. Deze boot, de grootste, welke tot dus verre in dit land gebouwd is, houd 908 ton, en heeft twee machines, te zamen van 260 paarden kracht. Dezelve is voorts 183 voet en 2 duim lang, 32 voet 8 duim breed, in de stoomkamer 21 voet 9 duim hoog, en gaat ongeveer 14 voet diep. Voornoemde stoomboot, welke binnen weinige dagen van Blackwall naar Alexandria vertrekken zal, en bij proefneming bevonden is onze gouvernements-stoombooten van gelijke kracht een tiende à een negende in spoed te overtreffen, zal hoofdzakelijk moeten dienen, om de linieschepen, behoorende aan den pacha, in en uit de haven van Alexandria te slepen, doch kan tevens, in geval van dringenden nood, ten oorlog toegerust en gebezigd worden.

— Een der dagbladen begroot het aandeel, hetwelk de admiraal *Napier* van den buit der veroverde Miguelistische vloot gekregen heeft, op 17 000 p. sterling of ruim 200 000 guldens.

— De bekende natuurkundige Samuel Her path heeft dezer dagen voor de zoogenaamde dronkenschaps-kommissie het volgende merkwaardige verslag uitgebragt over eene voor deze kommissie in verhoor staande vrouw; deze vrouw, de tante van een' der uitmuntendste zangers, is eene verharde brandenwijnzuipster. Al hare kinderen, 4 zonen en 2 dochters zijn wegens verschillende wanbedrijven getransporteerd. Nu dat zij haar gansch vermogen verdronken had, heeft zij hare tanden uit den mond, tot op drie na, verkocht om hare verfoeijelijke gewoonte bot te kunnen vieren. Onlangs wilde zij zich ook eenen dezer drie overige tanden laten uittrekken, doch de geringe prijs, dien de Dentist haar voor denzelven bood, kwam haar voor geene toereikende vergoeding voor de te lijden pijn bij de operatie te zijn, en zij begaf zich derhalve tot eenen arts, aan welken zij haar lijk verkoopen wilde. De arts wilde het onder die voorwaarde koopen, dat zij zeker geneesmiddel onderscheiden' malen 's weeks tot zich nemen zoude; daar zij intusschen vermoedde dat de arts daarmede geen ander doel had dan om des te sneller in het bezit van het gekochte te komen, sprong de koop af.

— In Frankrijk heeft gedurende de laatste tien jaren het gemiddeld getal der geboorten jaarlijks bedragen 967,490 en dat der sterfgevallen 781,480, zoodat de jaarlijksche aangroei der bevolking, gemiddeld berekend, 186,000 beloopt. De gezamenlijke aanwas gedurende dat tijdvak was 1.860.000 personen, waaronder 1 045 000 van het mannelijk en 815,000 van het vrouwelijke geslacht; het jaarlijksche gemiddeld getal huwelijken is 234 544 geweest.

— Te Spa zoude er op den 27sten Sept. eene weddingschap plaats hebben tusschen den belgischen graaf *Cornelissen* en een Engelschman *Cauthy* tegen een ander Engelschman, de ridder *Hoy*, welke laatste, tegen het verliezen eener som van 800 pond sterling, waartegen zijne partij 1000 pond gesteld heeft, heeft aangenomen, om in drie dagen tijds, met tien paarden, zonder rust te genieten, 490 engelsche mijlen of ruim 133 uren af te leggen. De laan *du Marteau* te Spa is voor deze zonderlingen wedloop bestemd, en om het feest meer luister bij te zetten zal deze laan des nachts geheel verlicht worden en aan de eene zijde van een talrijk orchest zijn voorzien.

— Volgens de jongste berigten uit Cochinchina, worden de Christenen in dat land hevig vervolgd. Een fransche zendeling, de heer *Gagelin*, is ter dood gebragt, een ander, de heer *Jaccard*, tot eene zware gevangenis veroordeeld, hij moet den zwaren houtblok, onder den naam van *Kangue* bekend, dragen. Een Spaansche monnik en twee priesters van dezelfde natie zijn insgelijks ter dood veroordeeld. De overige zendelingen dwalen door het land, en zoeken zich te verbergen of zitten gevangen. Van de inboorlingen, die de Christelijke Godsdienst omhelsd hadden, hebben onderscheidene een dergelijk lot ondergaan; onder anderen, een der voornaamste officieren van de krijgsmagt.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

Nederland. — Er is wederom een nieuw Nederlandsch Tijdschrift aangekondigd, onder den titel van *Jaarboeken voor de Israëliten in Nederland.* In de aankondiging van dit werk, vindt men omtrent den aard en de strekking van dit werk, het volgende: Bij den gevorderden staat van beschaving en geestontwikkeling onder onze geloofsgenooten, is het velen wenschelijk voorgekomen, dat ook in Nederland, even als in Duitschland en andere landen, een of ander tijdschrift mogt het licht zien, meer bijzonder voor de belijders van de Israëlitische godsdienst bestemd. Men verlangde zulk een tijdschrift, ten einde daarin onderwerpen, voor de Israëliten van aanbelang, behandeld te vinden; om godsdienst en zedekunde onder hen voort te planten, kennis onder hen meer en meer uit te breiden; om de geschiedenis der Israëliten van vroegeren tijd te herinneren, en van lateren en den tegenwoordig tijd bij te houden om liefde voor Koning en geboorteland onder hen aan te wakkeren en te bevestigen; om verder aan de Israëliten de gelegenheid te geven, voortbrengselen van hunnen geest, nopens geloof, geschiedenis of letteren, die anders niet in het licht kwamen, op eene gepaste wijze wereldkundig te maken; om onpartijdig de werken beoordeeld te vinden, die door of over Israëliten verschijnen. Nog

wenschte men zulk een tijdschrift, om de belangen der Israëliten ontwikkeld te zien, en, eindelijk, om hun eene, in hunnen smaak vallende, leetuur van uitspanning aan te bieden. Eenige Israëliten hebben zich vereenigd, om, voor zoo veel in hen is, tot de verwezenlijking van dit ontwerp bij te dragen, door de uitgave van bovengemelde *Jaarboeken.* Zie hier de schets van indeeling der vakken en onderwerpen, welke in het tijdschrift zullen worden behandeld: I. Afdeeling. *Kerkelijke en Ambtsberigten. a* Opgaven en uittreksels van decisien, verordeningen enz., van het kerkelijk hoofdbestuur voor de Israëliten in Nederland. *b.* Benoeming tot en vacatures bij functien van het Israëlitische kerkgenootschap. *c.* Berigten nopens de bestaande genootschappen ter bevordering van godsvrucht, van liefdadigheid enz., onder de Israëliten in Nederland. II. Afdeeling. *Byzondere berigten. a.* Nopens de Israëliten in Nederland. *b.* Nopens de Israëliten in andere landen. III. Afdeeling. *Verslagen van Boeken. a.* Van boeken nopens de Israëliten, in Nederland uitkomende. *b* Van boeken nopens de Israëliten, buiten 's lands in het licht gegeven wordende. *c.* Van algemeen zedekundige en wetenschappelijke werken. IV. Afdeeling. *Mengelingen. a.* Oorspronkelijke stukken. *b.* Ingezondene bijdragen. *c.* Vertalingen.

ENGELAND. — Het dagblad *the Sun* behelst het berigt van een werktuig door zekeren Heer *Toplis* uitgevonden, hetwelk zijn wederga in de geschiedenis niet zou hebben, en niets minder ten doel moet hebben, dan om voor altijd den oorlog te verhinderen, als zijnde met dat werktuig eenige weinige personen in staat het talrijkste leger te vernielen, hetwelk eenig volk ooit in staat zou zijn te velde te brengen. Het bedoelde moordtuig, hetwelk zoo ligt vervoerbaar is, dat het door twee personen op een voertuig kan gelegd worden en zoo door hen of door een paard, kan voortgetrokken worden, is naar men opgeeft, der wijze zamengesteld, dat uit hetzelve, even als het water uit eene brandspuit, een hagelbui van kogels kan worden geschoten zoo lang men verkiest. De voortdrijving van dezen kogelregen wordt bewerkt door de ontwikkeling van gaz, terwijl het buskruid trapsgewijze ontbrandt. De berigtgever verklaart het werktuig gezien te hebben, en na de inlichtingen hem door den uitvinder gegeven, zich overtuigd te houden, dat een klein aantal zulke toestellen, met behendigheid gebruikt, zonder moeite en in weinig tijds een leger, zoo talrijk als dat hetwelk *Napoleon* tot zijnen vermaarden Russischen veldtogt voerde, zou kunnen vernielen. De Heer *Toplis* is zoo zeer overtuigd van den invloed, hetwelk dit alvernielend werktuig op de toekomst der volken hebben zal, dat hij aan hetzelve den naam heeft gegeven van *Vredestichter van het heelal* (*Universal pacifier*).

DUITSCHLAND. — De uitdrukking *vertaal fabriek*, welke wel eens gegeven is aan de lieden, die, van het vertalen enkel eene broodwinning makende, allerlei vruchten, rijp en groen, van vreemden bodem overbrengen, is in Duitschland geene overdrevene uitdrukking meer, en er zijn werkelijk lieden, die met deze kostwinning een aanzienlijk vermogen hebben bijeengebragt. En evenwel, hoe wordt een vertaler betaald? vier, vijf, zes gulden het blad, acht op het hoogst, zoo hij eenige vermaardheid heeft. Doch hij heeft eene werkplaats, en in die werkplaats bevindt zich een twintigtal leerlingen, aan wie hij de kopij verdeelt, gelijk men aan de Zetters op eene Drukkerij doet. Hij verzamelt dan deze brokken, ziet het geheel nog eens over, en, daar hij veel werk heeft, en aan zijn werkvolk zeer weinig betaalt, zoo houdt hij op het eind van het jaar nog een aardig sommetjen over. De spoed, waarmede deze vertaal fabrieken hun werk afleveren, is inderdaad opmerkelijk. Een Leipziger Boekhandelaar ontving *Les Ecorcheurs* van *d'Arlincourt*, 2 deelen in 8°. Hij brengt het werk bij het Hoofd van eene vertaal fabriek. » Mijnheer, zegt de Boekverkooper, » het is van daag Dingsdag, ik wenschte de vertaling van » dit werk Donderdag avond geheel in orde te hebben; en in den avond van Donderdag werd de vertaling van het geheele werk bij den Boekverkooper geleverd.

MENGELINGEN.

DE

TIENDAAGSCHE VELDTOGT

IN AUGUSTUS 1831,

OF

WEERKLANK

OP DE ALLEENSPRAAK VAN GYSBRECHT VAN AEMSTEL,

Uit het Treurspel van dien naam.

De koning in den Haag had zich ten langen leste
Ontferremd over 't heir, dat en in kamp en veste,
Daar, zoo veel maanden lang, reeds lag op zijn gebed;
Van 't dagelijksch eenerlei zag 't eindlijk zich ontzet.
Waar ook ons leger kwam, de vijand week bij hoopen,
En is met kogelvaart uit stad en dorp geloopen.
Men joeg hem ijlings na, hij nam verschrikt de wijk;
Niets wederhield ons volk, noch stroom, noch bosch, noch dijk.
De Belgen stoven weg als voortgedreven go'ven,
En 't waren hazen, schoon zij tierden als de wolven.
Het spreekwoord gold van hen: geen wol, maar veel geschreeuw.
Zij vloden op 't gezigt van Hollands fieren leeuw.
Die lafaards eischten hulp uit Frankrijk en uit Londen,
En, hadden ze in Parijs geen' onderstand gevonden,
Hoe snel waar', door den prins, dan niet hun kans gedraaid!
Hier, waar hun leger lag, was 't veld alom bezaaid
Met wapens en geweer, verhaasd van 't lijf gereten,
Door teugelloozen schrik en uit der hand gesmeten,
Om, zonder hindernis te vlieden langs den weg.
Op eens zag zich Maastricht na 't drukkende beleg,
Door onzen helden moed van 't lang beleg ontslagen.
Hoe hoorden wij heel 't land van dees verlossing wagen!
De Waal en Leuv'naar had met Henegouwer dier
Gezworen, duizendwerf, dat hij met zwaard en vier
Vernielen zou eerlang de menschen en de daken;
Aan dees zij des Moerdijks, tot asch en puinhoop maken
Ons oud en wettig erf, en sloopen al onze eer,
Tot wraak der liberteit, hun afgod en hun leer:
Door wier gevloekte magt wij leden zoo onschuldig
Als iemand lijden mogt, toch waren wij geduldig,
Al zagen we ook ons doel te Brussel eens gemist;
't Was uit toegevendheid en zonder erg of list.
't Jacobinismus, steeds tot onrust aangeprikkeld,
Had hier met priester dwang ons listig ingewikkeld.
En 't schoonste voorgesteld, en eerst de zaak verbloemd;
Maar ras werd door ons volk hun schandlijk wit verdoemd,
Zoodra 't ons duidlijk werd, hoe grof zij zich vergrepen
Door Frankrijks ouden vorst naar Engeland te schepen.
Toen barstte 't oproer uit — Ten beste van 't gemeen
Besloot de koning, straks de ridderschap en steên
Te roepen, om de magt der muitzucht te besnoeijen,
En geene uitheemsche magt of koningen te moeijen,
Noch overzeesch geweld te halen in het land.
Maar vruchteloos! niets let de muitzucht aan een' band;
Waaruit een springvloed is van zwarigheên gesproten.
De Belgen hadden stout het scheidingswerk besloten;
Hun kreet vond bijval hier, bij menschen zonder tal,
Van allerhande staat, dien 't nimmer smarten zal.
Het Belgische congres riep tergend: » weg met vrede!"
Het sprak 't verval des troons ten negenste gelede,
Van Nassaus edlen stam, of wat zijn maagschap scheen.
Men gaf elk' vorstenvriend ten prooi aan 't laag gemeen;
Verbond zich bovendien met diergezworen eeden,
Handtasting en geschrift, dat zij bezeglen deden,
Van nu in eeuwigheid, zich in onzoenbren haat,
Aan al wat Hollandsch was, o nooit gehoorde smaad!
Te wreken, en van zoen te reppen noch te roeren
Ons leger stond gereed, maar mogt den krijg niet voeren,
En bleef in kamp of veste, en wachtte daar gerust,
En nimmer werd zijn moed of krijgstucht uitgebluscht.
Hier hielp geen tusschenspraak van koningen of heeren;
Men eischte, 't sterk Maastricht hun weder uit te keeren,
Ja, zelfs Staats-Vlaanderen, dat ons was houw en trouw.
De hoop was, dat de tijd allengskens slijten zou
De bitterheid des volks en de oude wrok versterven;
Waarom men alles deed om vrede te verwerven
Veel maanden achtereen. Of immers, toen de zoon
Des konings moeite deed tot redding van den troon,
Dacht elk, dat de eedle vorst, die steun der burgerije,
Zou keeren in 't bezit der erfheerschappije
Van Neêrlands zuidlijk deel: dan, laas! 't was alom niet.
De muitzucht holde voort; toen eerst begon 't verdriet.
Men zag Gaillard, als 't ware, ontmenscht aan stukken zagen;
Men zag het land ter prooi der gruwelijkste plagen,
Die ooit tiran bedacht; nooit scheen de schuld geboet.
Men schimpte in Brussels vest op Willems edel bloed,
Op zijn ministers, op zijn willige onderzaten.
De ondankbren! Hem zijn deugd, zijn' roem zelfs niet te laten,
Hem, die gelukkig was, ging 't lechts zijn staten wel...
Dus toonde 't Belgisch ras, zich 't waardig kroost der hel.
Hij weet het, die het al bezigtigt uit den hoogen,
En, wat in 't duister schuilt, met zijn doorzigtige oogen
Ontdekt, dat 's konings doel misdadig werd miskend;
Waarom zijn regt dan ook gehandhaafd in in 't end,
En met den zegekrans hij heerlijk begenadigt,
En tegen al de magt der vijanden verdadigt;
Die ligt slaan in den wind van ouds genoten deugd,
Waaraan wij vorst en volk verpligten van ons jeugd,
Zoo ijverig, zonder ooit van trouwe te verandren.
Het heir trok eindelijk op: men zag de Gelderlandren
Met Groninger en Vries aanrukken van alom.
De hoop der natie en de bloem van d'adeldom
Was, met geweer of buks, tot schrik des Belgs, beladen.
De koning Willem kan getuigen van elks daden.
En daalde ook menigeen met heldenroem in 't graf,
Wij hebben onzen vorst gehandhaafd bij zijn' staf;
Zoodra hij slechts een woord tot ons bestond te spreken,
Heeft elk zijn leed en smaad regtvaardig helpen wreken;
De eer van ons land hersteld, de snoeverij getemd,
En met ons bloed en geld voor 's rijks behoud gestemd.
De Kock heeft voor de vuist het Vlaamsche heir geslagen;
En in Kadzant met kracht de zege weggedragen.
Oranje aan de andre zij streed moedig, en 't inheemsch
Alleen gezind, versloeg den gunstling van den Theems.
Gheel, Hasselt, Leuven, Diest, verwon hij met zijn rotten,
Hij zag reeds Leopold terug bij Brit en Schotten,
Berooft van kroon en magt, hoewel het anders viel. —
Philippus, Frankrijks vorst, een woelgeest in de ziel,
Roept eensklaps in het veld veel duizenden van troepen,
Die over Hollands moed en grootheid wrake roepen
En handlen tegen regt, en zien niet hoe de vlam
Van dezen fellen krijg haar' eersten oorsprong nam
In Brussel, waar men dorst de zaak des kwaads omhelzen.
Tuig 't, Hoogvorst, Ducpétiaux, de Potter, van der Elsen
En muiters u gelijk! vertrappers van het regt
En schenders van uw' eed! Verblinde Franschen! zegt:
Indien geen nijd en wrok uwe oogen dus verblindden,
Zoudt gij niet stofs genoeg tot Willems onschuld vinden?
Hoe zocht men hem sinds lang te maken tot een' slaaf
Der wispelturigheid van bisschop en van graaf!
Men wilde in 't zuidlijk deel verlichting niet gedoogen;
Het wufte Fransche hof kon met zijn nijdige oogen
Niet aanzien 't Neêrlandsch rijk, en 't gaf daaraan den schop.
Men zette Willems kroon toen Engelands gunstling op.
Dit duldde 't Fransche volk! men kent het nog aan Woerden,
Men kent die snooden nog, toen zij 't gezag hier voerden;
Nog wordt de Celles naam met afschrik aangehoord.
Doch ons verlossingsuur sloeg eindlijk, hij moest voort.
Toen heeft men Belgiën aan Holland opgedragen;
Maar ach! 't geschiedde niet dan om ons volk te plagen,
Wij hebben dat verbond wel vijftien jaren lang
Bezuurd, en ons geluk nog afgestaan door dwang;
De welvaart zien verlamd en onze schuld vermeeren,
Daar in den handel wij eens waren 's werelds-heeren.
En schoon ook onze vorst heel 't zuiden er aan gaf,
Nog dringt men evenwel op hem zoo stijf en straf.
Doch Frankrijk draagt met regt de grootste schuld van allen,
Dat om zijn voordeel wrokt, en drie paar sterke wallen
Wil slechten tot den grond, in schijn voor vredeszaak.
Beef niet, o Neerlands vorst! eens slaat het uur der wraak.
Verlaat u vrij op Zeeuw, op Hollanders en Vriezen,
Dan zult gij nooit uw kroon, veel min uwe eer verliezen.
Zoo ligt de zaak bij ons en daarop gaan wij aan;
Wat stormen ook door ons nog moeten doorgestaan,
En hoe ons leger nog moet toeven in de wallen,
Of pal staan in 't gevecht en op den vijand vallen;
Hoe menig strijder ook nog zinke in 's aardrijks schoot,
Of ligt nog kampen moet met brand en hongersnood...
Geen nood! wij willen ons naar regt en pligt gedragen;
Behouden zelfs den moed in droeve nederlagen,
En blazen nooit ons op in voorspoed en in roem.
Nooit woue in ons de nijd, hoe noode elk vijand noem,
Wier wapens tegen ons zich onbesuisd verzetten,
En dreigen met ons bloed hun heilloos zwaard te smetten.
Vergeven wij aan hen die domme onwetendheid!
Bevelen we ons aan Hem, die regt van onregt scheidt,
En strekt in 's Hemels stoel, der onderdrukten trooster.
Geen geest der duisternis uit der Jezuiten klooster,
Noch Fransche vrijheidszin worde immer hier begroet;
Wij zien de toekomst dan met kalmte te gemoet;
Dan wordt van Hollands volk alom met roem gesproken,
Dan zien we eens 't vredelicht weer voor ons aangebroken.

THEODS. JOHS. KERKHOVEN.

Berigten uit het gebied van Kunsten en Nijverheid.

De Maatschappij ter aanmoediging van kunsten, manufacturen en koophandel te Londen heeft in hare laatste zitting aan onderscheidene personen, zoo kunstenaars als anderen, voor medegedeelde *uitvindingen*, *ontdekkingen*, *teekeningen* enz., belooningen uitgereikt.

Voor rekening van het Engelsch gouvernement heeft Doctor URE verscheidene proeven genomen om *suiker te rafineren*, waarvan de uitkomsten, bij eene *breedvoerige memorie* en onderscheidene tafels, in *The London Journal* van dit jaar, voorkomen.

Door het Britsch gouvernement zijn, onder anderen, patenten verleend te weten:

Een patent aan J. HAINE voor eene uitvinding, waardoor *lepels*, *vorken* enz., van zilver of ander metaal, in eenen slag vervaardigd worden zoo dat dezelve geene verdere bewerking noodig hebben, dan den baard er af te schappen, en ze te *polijsten*.

Aan W. MALLET, voor het uitvinden van eenen *handwagen*, geheel van ijzer, welke boven de gewone houten de voorkeur schijnt te verdienen.

Aan CHADLEY, voor zijne uitvinding van gebakken *steen* en *tegels* voor *fornuizen*, welke daarin boven de gewone uitmunten, dat zij van *boven vlak en van onderen gebogen gevormd zijn*.

Aan W. GOBBER, voor zijne uitvinding van eene *veiligheidsboot*, welke voornamelijk daarin bestaat, om dezelve van een dobbel dek te voorzien, waarvan het eene deel als een *luchtkast* dient, om het drijfvermogen ten allen tijde te behouden.

Aan Kolonel LISLEE WALKER, voor zijne uitvinding *om menschen uit de bovenverdiepingen van in brandstaande gebouwen te redden*, bestaande in eene soort van kraan, welke aan het kozijn gehecht wordt, waaraan men een blok en touw vast maakt; zoodat de in gevaar bevindende personen door middel van eene mand neder gelaten kunnen worden.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 17den dezer, Z. M. Brik van Oorlog *PEGASUS*, Kapt. Luit. ter zee J. P. Muller, van St. Martin en St. Eustatius.

Den 20sten, het Schip *de jonge Arie*, Kapt. L. Hus, van Rotterdam.

UITGEKLAARD.

Den 15den, de Nd. Am. Brik *Juniper*, Kapt. J. Proctor, naar Boston; lading: 197 vaten Malassie.

Den 14den, het Schip *Maria*, Kapt. J. J. Remkes, naar Amsterdam; lading: 658 vaten Suiker, 15 balen heele en 6 dito gebr. Koffij, 159 balen schoone en 56 dito vuile Katoen en 2540 pond Koper.

ADVERTENTIEN.

(45343) Op autorisatie van de Commissie tot de zaken der *Nieuwe Wees-, Kurateele en Onbeheerde Boedels Kamer*, zal den KURATOR en WEESMEESTER, publiek bij inschrijving verkoopen:

Dertien balen KAKAO,

van de Plantaadje *Tijrol*; zullende de inschrijvings billetten worden aangenomen, tot Zaturdag den 22sten dezer, des voormiddags *tien* uren.

De Kooper zal *f* 1-10 Centen voor de ledige zak moeten betalen.

Paramaribo, den 19 November 1834.

De Scriba bij de Commissie voornd.,
R. GOLLENSTEDE.

(45357) Ingevolge het 18de artikel der Instructie en Ordonnantie voor de *Nieuwe Wees-, Kurateele en Onbeheerde Boedels Kamer* geëmaneerd, worden door mij Eerste Commies, op autorisatie van de Commissie tot de zaken van opgemelde Kamer, gedagvaard, de Crediteuren van de *solvente* Boedels: LOUIZA van ESTHER van VAN HEIJST; J. G. C. LÖDING; J. G. AKKERMAN; ESTHER BRANDON, laatst weduwe SAMUEL NUNES; J. F. RENZ; HANIBAL DE PARRA en ABm. DA SILVA CURIEL; en van de *insolvente* Boedels: F. F. HEIJFELD; E. W. VON FIRKS en nagelaten huisvrouw J. RENSEIJL; R. H. VAN HALM; H. DIJKMAN; wed. A. E. POLAK; CLASINA van FRANCINA van DOESBURG; J. H. ROBLES DE MEDINA; M. M. MACHIELSE; J. P. SLENGARDE; EDWd. JEMOTT en HENDRIK ISAAC VIEIRA: om binnen *drie* weken na de *derde* en *laatste* advertentie, te compareren ter voormelde Kamer, ten einde aldaar te examineren, de staat en beschrijving van voormelde *solvente* Boedels, en van de voorschrevene *insolvente* Boedels de staat en beschrijving, mitsgaders rekening en verantwoording van dien, met de boeken, charters en papieren tot dezelve specterende, alsmede de opgegevene pretentien der Crediteuren met derzelver verificatoiren, en voorts binnen den tijd van *zes* weken, na de *laatste* advertentie, op het een en ander hunne schriftelijke debatten en oppositien, met bijvoeging van nadere stukken, is het nood, onder ampliatie-inventaris, ter Kamer te fourneren, op poene van daarvan verstoken te zijn.

Paramaribo, den 20 November 1834.

J. O. N. ENGELBRECHT,
1ste Commies.

Tweede Advertentie.

(34013) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal op HEDEN den 21sten November 1834, 's morgens *negen* uren, ter Kastelenije van gemeld Geregtshof, publiek bij Executie verkoopen:

Het *ERF* en daaropstaande *GEBOUWEN*, aan de *Maagdenstraat*, La. D. No. 349 en 350; aankomende LUCRETIE van LOBO.

Paramaribo, den 21 November 1834.

**** (34015) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal op HEDEN den 21sten November 1834, des morgens *negen* uren ter Kastelenije van gemeld Geregtshof, publiek bij Executie verkoopen:

De Slaven genaamd *Azard*, *Semire* en *Kupido*; aankomende JOHs. MULLER.

J. C. TELTING J. Gz.,

biedt te koop: Extra goede Champagne van PEIJRRET & FILS, Ludon, Hautbrion, Chateau Margeau, St. Estphe Pouillac Cantemerle, Rhijn wijn in soorten, alle soorten van hollandsche en fransche Liqueuren, porter, wit en bruin princesse bier enz.

Verder een nieuw assortiment Parfumerien en Pomades enz. (45880)

Paramaribo, den 20 November 1834.

(34014) Den ondergeteekenden hebben per Kapt. H. K. BUIJL ontvangen, en bieden tegen civile prijzen te Koop aan:

Boter; zoetemelksche en komijne Kaas; zeeuwsche Aardappelen; opregte Westphaalsche Hammen; Rookspek; Saucijsjes; Worst; Rolpens; Ossen en Kalfstongen; gebrade Carbonade en Bloedworst in vaatjes; gerookte Ossen Tongen; Ossen Ribben; Rookvleesch; Brunswijker Worst; nieuwe Haring; potjes Anchovisch; gesneden Visch in vaatjes; fijn gemalen Lengvisch; Zalm in blik; Stokvisch; Specerijen in soorten; Tabak en Sigaren; Broodsuiker; Rozijnen; Pruimedanten en Krenten; Suikergoed en Banket; Hysan en Congo Thee; patentlijn en genua Olie; Witlood in vaatjes; Verfwaren. Roode Wijn in oxhoofden en bij het dozijn; Rhijn en Madera Wijn; differente fijne Wijnen in kistjes van 6 en 12 flesschen; Seltserwater Porter Bier; oxhoofden en halve tonnen wit Princesse Bier; Jenever; witte en conjac Brandewijn; Jenever op bessen en Likeuren.

Verder: Mans-, Vrouwen en Kinderen Schoenen en Laarzen; Castor-, Vilte en Zijde Hoeden; Schrijf en Postpapier; dito met roode en dwars lijnen.

Diverse soorten Stukgoederen en Kramerijen, en meer andere Goederen.

Paramaribo, 17 November 1834.

DEGENHARD & KRAMER.

(45875) De Vendumeester M. A. KEIJSER, zal HEDEN MORGEN op Vendu verkoopen: Provisien, Hollandsche Boter, Stukgoederen; mede een partij Calicos en Batist Katoen, om rekening te sluiten; eenige ledige vaten Puncheons en Madera wijn pijpen en de Negerin *Saratje*, aankomende J. M. TREURNIET.

En op Dingsdag den 25sten dezer, ten Sterfhuize van wijlen den Heer Jn. PH. JACOBS, den Neger *Heintje*, aankomende den Heer JACOB MENDES DE LEON.

(45910) De Vendumeester M. A. KEIJSER, zal op Maandag den 24sten en Donderdag den 27sten dezer, ten pakhuize van de Heeren MULLER Az. & Co., verkoopen: IJzerwaren, Timmer- en Kuiper Gereedschappen, enz.

SCHEPEN IN LADING.

Naar Amsterdam:

Het Schip de Prins der Nederlanden, Kapt. J. Hilbrands. — Adres bij Gebroeders Reijns. Sluit 30 November.

Het Schip Sophia Cecilia, Kapt. B. F. Ipsen.—Adres bij Gebr. Reijns. Sluit 14 Decemb.

Het Schip Atalante, Kapt. C. Meijer. — Adres bij Gebr. Reijns. — Sluit uiterlijk 20 December.

Het Schip Noord Holland, Kapt. H. K. Buijl. — Adres bij Gebr. Reijns.

Het Schip Catharina Anna Helena, Kapt. P. H. Bos. — Adres bij L. D. J. van Bommel. Sluit 20 November.

Het Schip de Faam, Kapt. J. Andresen. Adres bij L. D. J. van Bommel.

Het Schip Suriname, Kapt. R. van der Meij. — Adres bij J. L. Geliée. — Sluit 15 December.

Het Schip Nicolaas Witsen, Kapt. F. Lange. Adres bij J. F. Favereij. — Sluit 15 December.

Naar Middelburg:

Het gezinkt Brikschip Agenoria, Kapt. W. van der Kolff. — Adres bij Leysner en Scheffer.

Hoogsten Waterstand

AAN DE FORTRESSE NIEUW AMSTERDAM.

	's morgens. u. m.	's namidd. u. m.
21. Vrijdag	9—24	9—48
22. Zaturdag	10—14	10—40
23. Zondag	11—09	11—58
24. Dinsdag	12—15	0—16

☞ Als het aan de Fortresse *Nieuw Amsterdam* hoog water is, dan is zulks aan *Paramaribo* 14 minuten *later*.

Ter Drukkerij van FUCHS & Co.